

Uppföljning av Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi helåret 2022

Sammanfattning

Hallands hälso- och sjukvårdsstrategi följs upp utifrån perspektiven *Patientupplevelser*, *Kvalitet*, *Tillgänglighet* och *Ekonomi*. För 2022 når Region Halland måluppfyllelse fullt ut för två av de beslutade perspektiven och delvis för två.

Gällande *Kvalitet* utifrån databasen *Vården i Siffror* är Halland den region som placerar sig högst bland rikets regioner, vilket innebär att regionens uppsatta mål nås. Regionen har även en hälso- och sjukvårdsbudget i balans och uppnår därmed även målet för dimensionen *Ekonomi*. För *Patientupplevelser* placerar sig regionen i snitt på en femteplats i riket, men når inte riktigt upp till målet om att ha minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner i Nationell Patientenkät. Vad gäller *Tillgänglighet* når regionen upp till målsättningen om att vara bland de tre högst placerade regionerna i riket, men regionens mål om att minst 80 procent av patienterna ska väntat 60 dagar eller kortare på besök eller behandling uppnås inte.

HALLANDS HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSTRATEGI					
MÅL	En hälso- och sjukvård för bättre hälsa				
DELMÅL	Arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa	Är trygg, sammanhållen och utformas tillsammans med patient och närstående	Arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna	Möjliggör att invånare själva tar ansvar utifrån egen förmåga	Har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används
INDIKATORER	<ul style="list-style-type: none"> – Patientupplevelser: Nationell Patientenkäts samtliga dimensioner – Kvalitet: Vårdkvalitet utifrån Vården i Siffror + patientsäkerhet – Tillgänglighet: Vårdgaranti + förstärkt vårdgaranti BUP + digital tillgänglighet – Ekonomi: Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet 				
MÅL-UPPFYLLELSE	<ul style="list-style-type: none"> Bland de fem högst placerade regionerna i riket gällande patientnöjdhet samt minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner i Nationell Patientenkät Bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande vårdkvalitet samt mer än 60 procent av indikatorerna bättre än rikssnitt Bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande tillgänglighet samt att 80 procent av patienterna ska få ett första besök/behandling i specialiserad vård inom 60 dagar Hälso- och sjukvårdsbudgeten i balans 				

Patientupplevelser

Hur hallänningen upplever vården mäts i Nationell Patientenkät (NPE) för primärvård samt specialiserad somatisk öppen- och slutenvård, som genomförs vartannat år.

Resultat

Nationell patientenkät primärvård

Halland har fortsatt mycket goda resultat i den senaste nationella patientenkäten för primärvård. Halland ligger över rikssnitt inom samtliga sju dimensioner och placerar sig med ett medelresultat om 83 procent positiva svar på en andraplats i riket. Inom dimensionen *Kontinuitet och koordinering* placerar sig Halland bäst i riket. I övriga sex dimensioner placerar sig Halland på andra plats. Män är något mer nöjda än kvinnor, både i Halland och i riket som helhet.

Nationell patientenkät primärvård 2021		
Dimension	Riket (%)	Halland (%)
Helhetsintryck	81	86
Emotionellt stöd	77	82
Delaktighet och involvering	80	84
Respekt och bemötande	86	89
Kontinuitet och koordinering	72	78
Information och kunskap	76	80
Tillgänglighet	83	86
<i>Medel samtliga dimensioner</i>	<i>79</i>	<i>83</i>
Hallands placering i riket totalt		2

Nationell patientenkät specialiserad somatisk öppenvård

Inom NPE somatisk öppenvård placerar sig Halland totalt sett på andraplats i riket med 91 procent positiva svar. Inom samtliga sju dimensioner är andelen positiva svar högt och i samtliga fall över rikssnitt. Ingen större skillnad noteras mellan män och kvinnor.

Nationell patientenkät specialiserad somatisk slutenvård

Inom den somatiska slutenvården har Halland totalt sett 86 procent positiva svar och får en hög andel positiva svar inom samtliga dimensioner. Trots den höga andelen positiva svar ger detta en placering i mitten av riket eftersom flera regioner faller något bättre ut än Halland. Inom samtliga dimensioner presterar Halland som riket i genomsnitt eller strax över eller under. Kvinnor är i genomsnitt 3 procentenheter mindre positiva än män.

Nationell patientenkät specialiserad somatisk öppenvård 2021		
Dimension	Riket (%)	Halland (%)
Helhetsintryck	91	93
Emotionellt stöd	87	88
Delaktighet och involvering	89	91
Respekt och bemötande	91	93
Kontinuitet och koordinering	89	91
Information och kunskap	86	88
Tillgänglighet	91	92
<i>Medel samtliga dimensioner</i>	89	91
Hallands placering i riket totalt		2

Nationell patientenkät specialiserad somatisk slutenvård 2021		
Dimension	Riket (%)	Halland (%)
Helhetsintryck	90	90
Emotionellt stöd	88	89
Delaktighet och involvering	83	84
Respekt och bemötande	84	83
Kontinuitet och koordinering	83	84
Information och kunskap	80	80
Tillgänglighet	87	87
<i>Medel samtliga dimensioner</i>	85	86
Hallands placering i riket totalt		12

Måluppfyllelse

 Regionen når delvis måluppfyllelse.

Halland har över lag nöjdare patienter än riket i genomsnitt och har en hög andel positiva svar i samtliga patientenkäter. Inom primärvård och specialiserad somatisk öppenvård placerar sig Halland på andra plats totalt sett. Inom den somatiska slutenvården har Halland en tolfteplats bland landets regioner. I snitt placerar sig regionen på en femteplats i riket, vilket innebär att regionens mål om att vara bland de fem högst placerade regionerna i riket gällande patientnöjdhet (i genomsnitt för samtliga enkäter) uppnås. Regionen har minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner förutom en, dimensionen *Kontinuitet och koordinering* i NPE primärvård där Halland har 78 procent positiva svar. Värt att notera är dock att Halland med

detta resultat är bäst i riket. Likväl uppnås inte målsättningen om att regionen ska ha minst 80 procent positiva svar i samtliga dimensioner i samtliga enkäter, varpå måluppfyllelse för *Patientupplevelser* endast delvis nås 2022.

Utmaningar

Lägst andel positiva svar noteras i dimensionen *Kontinuitet och koordinering* i NPE primärvård, men trots detta har Halland bäst resultat i landet. Dimensionen belyser patientens upplevelser av hur väl patientens vård samordnas och hur patienten upplever personalens förmåga att samarbeta med varandra och ta tillvara patientens önskemål om kontinuitet.

Ett specifikt utvecklingsområde inom den somatiska slutenvården är *Respekt och bemötande* och Hallands sjukhus kommer att fortsätta sitt utvecklingsarbete kopplat till detta. Dimensionen belyser patientens upplevelser av vårdens förmåga att bemöta patienten anpassat till individuella behov och förutsättningar.

Rekommendationer inför Mål och budget

Inga särskilda rekommendationer. Förvaltningarna har i sina årsredovisningar själva uppmärksammat vilka utmaningar de har utifrån de nationella patientenkäterna.

Kvalitet

Vårdens kvalitet mäts genom jämförelser i databasen *Vården i Siffror* samt genom de nationella patientsäkerhetsmätningarna.

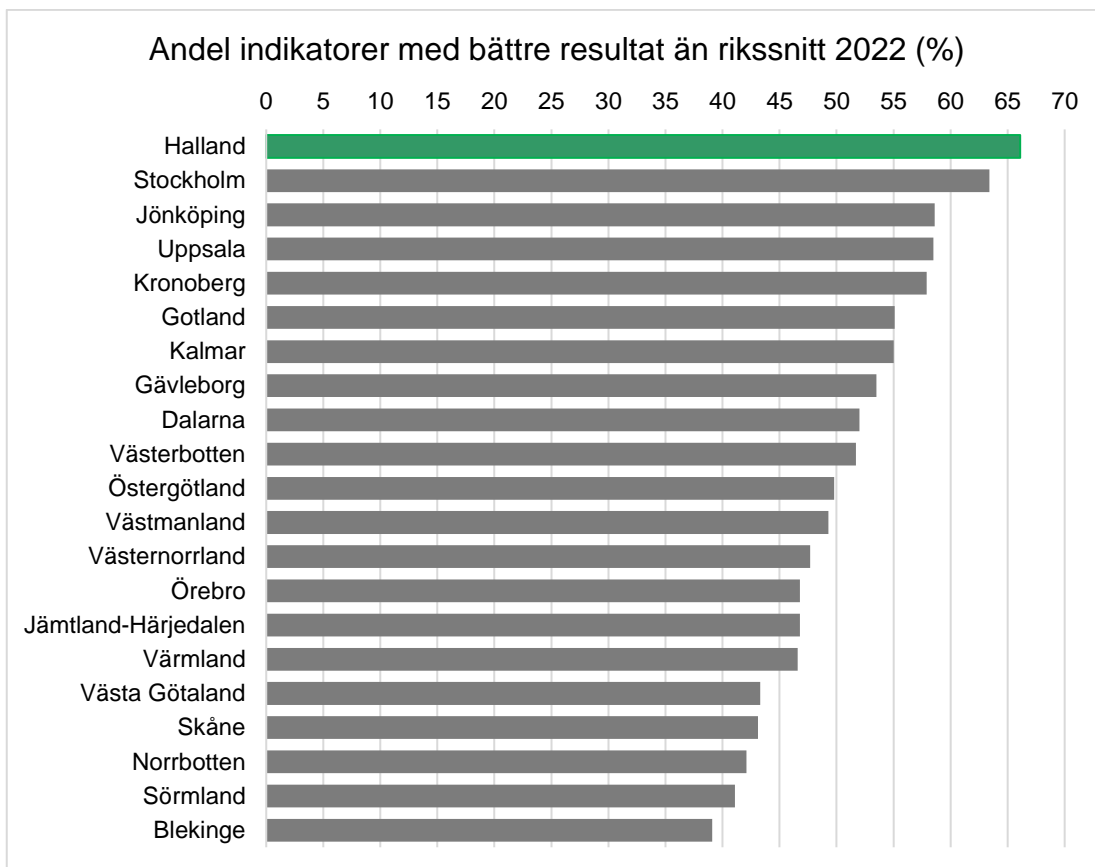
Resultat

Vårdkvalitet Vården i Siffror

Totalt finns nu 581 indikatorer som är tillämpbara för jämförelse i databasen *Vården i Siffror*. Inom dessa presterar Halland som rikssnittet eller bättre för 384 indikatorer, vilket motsvarar 66 procent och är högst i riket. För resterande 197 indikatorer (34 procent) presterar Halland sämre än rikssnittet.

Vid analys av de områden som finns inom *Sjukdomstillstånd* i *Vården i Siffror* framkommer att Halland är bättre än rikssnittet för mer än hälften av delindikatorerna inom majoriteteten av områdena. Dock ses ett sämre resultat för området *Cancer*. För de 102 indikatorer som rör cancer presterar Halland som rikssnittet eller bättre för 44 av delindikatorer, vilket motsvarar 43 procent. För resterande 58 delindikatorer (57 procent) presterar Halland sämre än rikssnittet. Regionernas systematiska arbete inom cancervård sker inom ramen för så kallade standardiserade vårdförlopp (SVF), som är ett nationellt arbetssätt som ska minska onödig väntan och ovisshet för patienter med cancer. Standardiserade vårdförlopp beskriver vilka utredningar och första behandlingar som ska göras inom en viss cancerdiagnos, samt vilka tidsgränser som ska eftersträvas från välgrundad misstanke till start av första behandling. Det finns ett nationellt mål om att 80 procent av patienterna ska ha påbörjat behandling inom angivet ledtidsmål. Ingen svensk region nådde ledtidsmålet 2022, men Hallands resultat (45 procent) är över rikssnittet (42 procent).

Hjärt- och kärlsjukdom har tidigare varit ett svagare område för Halland och har därför haft särskilt fokus i regionens målstyrning med flertalet kopplade utvecklingsinsatser de senaste åren. Utvecklingsarbetet har gett resultat och för 2022 har Halland ett resultat som är bättre än rikssnittet för mer än hälften av delindikatorerna inom *Hjärt- och kärlsjukdom*. Inom de *tematiska* områdena presterar Halland bättre än rikssnittet för mer än hälften av delindikatorerna inom samtliga områden, även inom *Patientrapporterade resultat* som tidigare legat något lägre.

Vården i Siffror: Hallands resultat jämfört med riket 2022			
Sjukdomsområden		Tematiska områden	
Cancer		Barn och ungdomars hälsa	
Diabetes		Förebyggande hälso- och sjukvård	
Graviditet, förlossning och nyfödda		Levnadsvanor	
Gynekologi		Läkemedelsbehandling	
Hjärt- och kärlsjukdomar		Målnivå kvalitetsregister	
Kirurgisk behandling		Målnivå Socialstyrelsen	
Psykisk hälsa		Patienterfarenheter	
Rörelseorganens sjukdomar		Patientrapporterade resultat	
Stroke och TIA		Primärvård	
Tandvård		Säker vård	
Ögonsjukdomar		Väntetider och tillgänglighet	
Övervikt och fetma			

*Grönt: Lika bra eller bättre än riket, orange sämre än riket, för fler än hälften av indikatorerna.
"Förtroende för hälso- och sjukvård" har tagits bort som egen kategori och ryms nu under "Patienterfarenheter".*

Patientsäkerhet

Patientsäkerhet: nationella mätningar		
Mätning	Riket (%)	Halland (%)
Förekomst vårdrelaterade infektioner (andel patienter, 2019)	9	11
Förekomst trycksår (andel patienter, 2022)	14	12
Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler (2022)	79	74

Vårdrelaterade infektioner (VRI)

En vårdrelaterad infektion är en infektion som uppkommer hos en person under slutenvård eller till följd av diagnostik, behandling eller omvårdnad inom övrig vård och omsorg. Drygt en tredjedel av alla vårdskador är vårdrelaterade infektioner. En vårdrelaterad infektion kan spridas via andra patienter, personalens händer eller kläder, otillräckligt rengjorda instrument eller miljön. Vårdrelaterade infektioner mäts genom en punktprevalensmätning som ska omfatta alla inneliggande patienter vid det givna tillfället. Värt att notera är att metoden utgår ifrån subjektiva observationer och att jämförelser därför bör göras med försiktighet.

På grund av den höga belastningen i vården relaterat till covid-19 har det inte genomförts någon nationell mätning av vårdrelaterade infektioner i Sverige 2020–2022. Den senaste mätningen i Halland genomfördes under 2019. I Halland hade då 11 procent av patienterna i somatisk slutenvård en eller flera vårdrelaterade infektioner, vilket var något högre än i riket i genomsnitt.

Trycksår

Höstens nationella mätning av trycksår visar att andelen patienter med ett eller flera trycksår har ökat jämfört med föregående år. 12 procent av inneliggande patienter hade ett eller flera trycksår, jämfört med 8 procent vid föregående års mätning. Trots ett försämrat resultat tillhör Halland de regioner som har en lägre förekomst av trycksår. Resultatet för riket i snitt var 14 procent.

Basala hygienrutiner och klädregler

I den nationella följsamhetsmätningen till basala hygienrutiner och klädregler visar regionen en förbättring med två procentenheter mot föregående års mätning. Vårdpersonalens följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler i det patientnära arbetet låg på 74 procent i Halland, jämfört med 79 procent för riket som helhet.

Måluppfyllelse

Regionen når full måluppfyllelse.

Halland har över lag en mycket god vårdkvalitet. Halland presterar bättre än rikssnitt för två tredjedelar av indikatorerna i Vården i siffror, vilket är bäst i riket.

Målsättningen om att Halland ska vara bland de tre högst placerade regionerna i riket gällande vårdkvalitet samt att mer än 60 procent av indikatorerna ska ha ett bättre resultat än rikssnitt uppnås.

Utmaningar

Inom området *Cancer* presterar Halland sämre än riket för fler än hälften av delindikatorerna och Hallands resultat har gradvis försämrats över tid. Här finns utrymme för förbättringar. Vad gäller patientsäkerhet kan förekomsten av vårdrelaterade infektioner och trycksår sänkas ytterligare och följsamheten till basala hygienrutiner och klädregler borde kunna öka.

Rekommendationer inför Mål och budget

Utifrån den successiva försämring som skett på cancerområdet de senaste åren föreslås att överväga en förflyttning av fokus från att fokusera på hjärtsjukvården till att istället vidareutveckla regionens cancervård. Mot bakgrund av de förbättringar som har skett inom hjärtsjukvården ses inte längre ett lika stort behov av fokuserade insatser inom detta område.

Tillgänglighet

Tillgängligheten till vård mäts genom de övergripande indikatorerna inom ramen för den nationella vårdgarantin som innebär att patienten ska få kontakt med primärvården inom 0 dagar, få en medicinsk bedömning inom 3 dagar samt genom den regionala målsättningen att patienten inte ska behöva vänta längre än 60 dagar på ett första besök eller en operation/åtgärd i den specialiserade vården. Halland mäter även tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri kopplat till den utökade nationella vårdgarantin på 30 dagar samt regionens digitala tillgänglighet.

Resultat

Region Halland har, den periodvis ansträngda situationen till trots, haft en relativt god tillgänglighet till vård under 2022.

Tillgänglighet övergripande 2022			
Delindikator	Riket (%)	Halland (%)	Hallands placering i riket
Telefontillgänglighet primärvård – Andel patienter som har fått kontakt med vården inom 0 dagar	83	92	3
Andel patienter som har fått medicinsk bedömning i primärvård inom 3 dagar	84	85	6
Andel patienter som har väntat 60 dagar eller kortare på ett första besök till specialiserad vård	55	76	2
Andel patienter som efter beslut om behandling väntat 60 dagar eller kortare till specialiserad vård	46	62	2
TOTALT			3

Telefontillgänglighet primärvård

Under 2022 har två nationella telefontillgänglighetsmätningar genomförts. Hallands resultat i den senaste mätningen visar att 92 procent av samtalen har besvarats samma dag, vilket är i nivå med föregående år. Regionens resultat är 9 procentenheter högre än genomsnittet för riket.

Medicinsk bedömning i primärvård

Vårdgarantin inom primärvården innebär att patienten har rätt till en medicinsk bedömning inom tre dagar. Den medicinska bedömningen ska göras av den personalkategori som är bäst lämpad utifrån patientens behov. 85 procent av de halländska patienterna har under 2022 erhållit en medicinsk bedömning inom tre dagar. Årsgenomsnittet för riket som helhet var 83 procent.

Första besök specialiserad vård

Andelen patienter som väntat kortare än 60 dagar på ett första besök i den specialiserade vården var 76 procent, precis som föregående år. Resultatet för Halland är högre än för riket i genomsnitt (55 procent), men strax under regionens mål om 80 procent.

Operation/åtgärd specialiserad vård

Andelen patienter som efter beslut om behandling hade väntat 60 dagar eller kortare på operation/åtgärd i den specialiserade vården var 62 procent, vilket är en försämring med 6 procentenheter. Resultatet för Halland är betydligt högre än för riket i genomsnitt (46 procent), men ligger under regionens mål om 80 procent. Värt att notera är att den nedåtgående trenden har brutits och vänt för riket som helhet, medan den fortsätter nedåt för Halland.

Första besök, utredning och behandling barn- och ungdomspsykiatri

Sedan 2011 finns en målsättning om en förstärkt vårdgaranti för barn- och ungdomspsykiatri (BUP), som innebär att barn och ungdomar inte ska behöva vänta längre än 30 dagar på en första bedömning samt ytterligare 30 dagar till en utredning eller behandling.

Inom BUP har man under året sett ett fortsatt ökat inflöde av patienter och psykiatriförvaltningen har genomfört en rad insatser för att förbättra tillgängligheten. Andelen barn som inom 30 dagar har erhållit en första bedömning var 75 procent, utredning 69 procent och behandling 84 procent. För riket i genomsnitt var resultatet 55, 49 respektive 62 procent. I jämförelse med riket som helhet har Region Halland en relativt god tillgänglighet, men det är fortfarande en hög andel barn och unga som får vänta längre än 30 dagar på att få hjälp.

Tillgänglighet barn- och ungdomspsykiatri 2022		
Delindikator	Riket (%)	Halland (%)
Andel patienter som har fått ett första besök inom 30 dagar	55	75
Andel patienter som har fått en utredning inom 30 dagar	49	69
Andel patienter som har fått behandling inom 30 dagar	62	84

Digital tillgänglighet

Distanskontakter är ett mått på regionens digitala tillgänglighet. Det har skett positiva förflyttningar där andelen skriftliga distanskontakter (chatt) ökar, men också tillbakagång i video- och telefonbesök i vissa verksamheter, sannolikt som en post-covideffekt. Antalet och andelen totala distanskontakter har minskat under 2022. Den totala andelen distanskontakter minskade under året från 9,4 till 6,9 procent. Det går dock inte att uttala sig om ifall det är vården eller patienten som hellre väljer fysiska besök.

Utifrån ett samhällsperspektiv är varje distanskontakt en vinst för både invånaren och miljön eftersom det innebär minskat resande. Distanskontakter ger även andra fördelar för invånaren som snabbare och enklare kan genomföra sitt vårdbesök oavsett plats. Förutom fördelar för patienterna noteras även fördelar med distanskontakter i vårdverksamheterna. Exempel är förkortade skrivtider för journalanteckningar och att besöken blir mer standardiserade vilket i sin tur ger förutsättningar för hög kvalitet.

Digital tillgänglighet			
Delindikator	2020	2021	2022
Antal distanskontakter	155 007	225 644	163 854
Andel distanskontakter av totala antalet öppenvårdsbesök (%)	6,9	9,4	6,9

Måluppfyllelse

Regionen når delvis måluppfyllelse.

Trots att pandemin även under 2022 hade en stor påverkan på hälso- och sjukvården har regionen kunnat upprätthålla en relativt hög tillgänglighet till såväl specialiserad vård som primärvård. Halland låg över rikets genomsnitt för samtliga delindikatorer. Halland tillhör fortfarande de regioner som har högst tillgänglighet i riket, men en sjunkande trend noteras. Vid nationell jämförelse hade regionen en tredjeplats i riket vad gäller telefontillgänglighet, och en andraplats för tillgänglighet till första besök samt operation/åtgärd inom specialiserad vård. När det gäller medicinsk bedömning inom tre dagar placerar sig Halland på en sjätteplats bland landets regioner. I genomsnitt ger det Halland en tredjeplats i riket, vilket innebär att den delen av regionens målsättning uppnås. Inom den specialiserade vården hade 76 procent av patienterna väntat 60 dagar eller kortare på ett första besök inom och andelen patienter som efter beslut om behandling väntat 60 dagar eller kortare var 62 procent. Målsättningen om 80 procent uppnås därmed inte.

Utmaningar

Även om regionen har en relativt god tillgänglighet över lag finns fortfarande områden där patienter får vänta allt för länge på besök och behandling. Den tydligaste nedgången ses för tillgängligheten till operation eller annan åtgärd. Samtliga förvaltningar rapporterar om problem med kompetensförsörjning, främst grundat i hög sjukfrånvaro och frånvaro för vård av barn, hög personalomsättning och vakanser som inte har kunnat tillsättas. Sammantaget bidrar dessa faktorer till en något försämrad tillgänglighet inom regionens verksamheter, bland annat till operation till följd av att vårdplatser inte har kunnat bemannas.

Trots de satsningar som har gjorts inom barn- och ungdomspsykiatri, finns fortsatta utmaningar, bland annat på grund av det ökande inflödet av nya patienter. Andra områden med något lägre tillgänglighet är bland annat allergisjukvård, audiologisk vård och barn- och ungdomsmedicinsk vård.

Det finns fortsatt utvecklingspotential inom regionens digitala tillgänglighet och fokuserade insatser kommer att krävas även fortsättningsvis om regionen ska få full utväxling av olika satsningar.

Rekommendationer inför Mål och budget

Att förbättra regionens tillgänglighet till vård över lag samt med särskilt fokus på barn- och ungdomspsykiatri föreslås även fortsättningsvis att ligga i fokus i *Mål och budget*.

Regionens digitala tillgänglighet kan förbättras ytterligare. Att öka användandet av digitala verktyg och besöksformer föreslås även fortsättningsvis att ligga i fokus i *Mål och budget*.

Ekonomi

Regionens ekonomiska situation bedöms genom budgetutfallet för regionens hälso- och sjukvårdsnämnder.

Resultat

Budgetavvikelsen för de nämnder som sorterar under hälso- och sjukvård uppgick 2022 till totalt 521 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen förklaras av överskott från bland annat statsbidragsintäkter kopplade till covid-19, samt överskott inom kostnader för regionvård, läkemedel och valfrihetsvård.

Hälso- och sjukvårdsbudgeten som helhet (mnkr)		
Budgetavvikelse 2021	Budgetavvikelse 2022	Förändring 2021–2022
+905	+521	-384

Måluppfyllelse

Regionen når full måluppfyllelse.

Region Halland har en positiv budgetavvikelse.

Utmaningar

De långsiktiga konsekvenserna av de senaste årens pandemi är svåra att till fullo överblicka. Även om Halland inte har lika stora utmaningar som många andra regioner, så har även Halland viss uppskjuten vård att omhänderta. Den starka ekonomin gör Region Halland väl rustat för att hantera de kommande årens lågkonjunktur.

Rekommendationer inför Mål och budget

Inga särskilda rekommendationer.

